

BYSTRICKÉ NOVINKY

júl/august 2026
číslo 2

MIESTO, KDE SA STRETÁVAJÚ NÁZORY

Kto rozhodne o vízii mesta: obyvatelia alebo developeri?

Zmeny územného plánu prinášajú viac
budov, viac áut a menej zelene...

strana 2

Rodičia chcú kvalitnejšie ihriská pre deti

Prieskum ukázal dopyt po atraktívnejších
priestoroch pre deti...

strana 4

Krížovka a súťaž o knihu

Vyšla nová fotokniha o Banskej Bystrici
s názvom Tváre mesta...

strana 8

ZMENY ÚZEMNÉHO PLÁNU: viac budov, viac áut, menej zelene

Mesto pripravuje rozsiahle zmeny územného plánu. Poslankyňa Hana Kasová upozorňuje, že návrh zmien viac vyhovuje investorom ako ľuďom, ktorí v ňom žijú.

Návrh mení pravidlá v 78 lokalitách po celom meste. Okrem už schválených plôch by pribudlo ďalších približne 2 200 bytov. Počet obyvateľov mesta pritom dlhodoobo nerastie, ale znižuje sa. Kým platný plán počítal s 81 450 obyvateľmi, dnes ich v Banskej Bystrici žije asi 72 500.

Téme sa za poslanecký klub Banskobystrická alternatíva venuje mestská poslankyňa **Hana Kasová**, ktorá pripomienky k zmenám koordinuje. „Navrhujú sa byty pre viac ľudí, než tu reálne žije a koľko mesto potrebuje. A tak sa treba pýtať, pre koho to vlastne je?“ hovorí.

Najviac otáznikov visí nad dopravou. Návrh ráta s ďalšou masívnou výstavbou bez toho, aby preukázal, že dopravné uzly nápor zvládnu. Nové byty na Graniari by pridali autá na Školskú a Tajovského, výstavba na mieste bývalého ZAaRES zase na Švermovu a obe by zahltili kruhový objazd pri LIDLi. V Sásovej a Kostiviarskej by pribudli autá na cestách cez Karlovo a do Jakuba, napojenie na obchvat však stále nie je hotové.

„Územný plán má byť dohodou o tom, ako sa mesto rozvíja. Tento návrh však pôsobí, že viac vyhovuje zámerom investorov než potrebám obyvateľov.“

„Navrhované zmeny na Belvederi, Graniari a nad katolíckym cintorínom predstavujú neprimerané zahusťovanie územia bez preverenia širších dopravných vzťahov a bez odborných podkladov,“ hovorí

Na zasadnutí Občianskej rady Fončorda prezentovala zmeny územného plánu poslankyňa Hana Kasová. Občianska rada na čele s predsedom Martinom Hanesom návrhy zmien odmietla. Požaduje vypracovať štúdiu dopadov na obyvateľov mesta.

poslankyňa **Ivana Figuli (Bystrica má na viac)**.

Zeleň mizne na úkor betónu

Viacere zmeny výrazne zasahujú do existujúcej zelene a hodnotných prírodných území. V Sásovej (lokalita Militis) výstavbu v minulosti neodporučili ani ochranári. V Radvani by stavba zasiahla do biokoridoru, teda zelene popri Malachovskom potoku. A nad katolíckym cintorínom na Bakossovej ulici návrh obchádza pravidlá, ktoré chránia okolie pamiatkovej rezervácie - historického centra a určujú, ako vysoko sa tam môže stavať.

Sporná je aj Viestova ulica: tam, kde sa dnes stavať nemá, by sa po novom smelo — na svahu, kde hrozia zosuvy. „Ďalšia výstavba v takomto území, navyše so slabou infraštruktúrou, ide proti zdravému rozvoju mesta,“ tvrdí poslanec **Ľuboš Vrbický (Bystrica má na viac)**.

„Strácame posledné väčšie plochy zelene v obytných zónach, kam si ľudia chodia oddýchnuť,“ upozorňuje **Hana Kasová**.

MODRÝ KOSTOLÍK: z piatich na desať podlaží

Na Fončorde je najspornejšia plocha pri tzv. Modrom kostolíku. Je to jedna z posledných väčších zelených plôch v tejto časti mesta. Pôvodne bola táto plocha určená pre verejný park a oddych, neskôr tu malo vyrásť zdravotné stredisko. Teraz investor požaduje zmenu a možnosť výstavby desaťpodlažného bytového domu. Ľudia tu roky upozorňujú na problémovú dopravu, nízku bezpečnosť detí navštevujúcich blízke školy a škôlky a opakovane sa proti výstavbe postavili petíciami.

Poslankyňa **Diana Javorčíková (Bystrica má na viac)** nesúhlasí so zahusťovaním nad Mládežníckou, na Švermovej, Spojovej ani pri Modrom kostolíku. „Obyvatelia Fončordy už v roku 2018 petíciou dali najavo, že nesúhlasia s výstavbou v území pri Modrom kostolíku. Aj preto som už v roku 2023, pri schvaľovaní požiadaviek na spracovanie zmien územného plánu, navrhla túto lokalitu z požiadaviek vypustiť. Bohužiaľ, poslanecká väčšina okolo primátora Noska tento návrh nepodporila,“ dodáva.

OBČIANSKA RADA FONČORDA POVEDALA NIE

Na zasadnutí 15. apríla 2026 prerokovala občianska rada Fončorda šesť lokalít: nad Mládežníckou, oproti Modrému kostolíku, na Švermovej, Spojovej, v bývalom areáli ZAaRES a nad Tulsou. Naštudovala a prítomným občanom ich priblížila poslankyňa, architektka Hana Kasová. Rada k všetkým zaujala odmietavé alebo podmieňujúce stanovisko, a to jednomyselne, hlasmi všetkých deviatich prítomných členov.

„Prešli sme všetkých šesť lokalít, ktorých sa zmeny na Fončorde dotýkajú, a zhodli sme sa jednomyselne. Chýbajú posudky, ktoré by ukázali, či to zvládne doprava a či nové domy nezhoršia svetelnú pohodu v okolitých bytoch. Preto sme za občiansku radu podali pripomienky, že kým ich mesto nedoloží, žiadame tieto zmeny z návrhu vypustiť,“ zhrnul rokovanie **Martin Hanes (Progresívne Slovensko)**, predseda OR Fončorda.

Graniar a „salámová“ metóda

Vlastný príbeh má lokalita na Graniari. Územný plán tu vyžaduje samostatný územný plán zóny, ktorý určuje presné umiestnenie stavieb. Mesto ho nevypracovalo a stavby povoľuje postupne. Architektka **Ľudmila Priehodová** to nazýva „salámovou“ metódou. *„Najprv jeden investor, potom ďalší. Graniar mal byť napojený na plánovaný mestský okruh, ten je však zatiaľ len na papieri, lebo jeho stavba bude drahá a môže trvať roky,“* hovorí **Priehodová**. Dovtedy sa počítá len s rozšírením cesty zo Školskej ulice, čo dnešné kolóny nevyrieši.

Posúdilo mesto dôsledky všetkých zmien?

Poslanci upozorňujú, že mesto poriadne neoverilo, čo zmeny spolu spôsobia. Niektoré pôsobia nenápadne, drobná úprava v mape alebo v tom, ako sa ráta posledné ustúpené poschodie, no v skutočnosti umožnia postaviť oveľa viac.

Poslanec **Pavol Katreniak (Bansko-bystrická alternatíva)** preto žiada, aby

mesto dopady posúdilo v rámci tzv. EIA, environmentálneho posudzovania. Súčasný plán je totiž starý a vznikol v čase, keď sa také posúdenie ešte nevyžadovalo. *„Mesto má od roku 2023 spracovaný dokument ako sa pripraviť na zmenu klímy. Stál 81-tisíc eur a veľa námahy. Zmeny územného plánu by s ním mali byť jasne v súlade,“* dodáva.

Čo by sa malo stať teraz

Zmeny ešte nie sú definitívne. O ich konečnej podobe rozhodnú mestskí poslanci po vyhodnotení pripomienok. Podľa **Hany Kasovej** by mesto nemalo návrh schvaľovať v súčasnej podobe.

„Nikto nehovorí, že sa v meste nemá stavať. Mesto sa potrebuje rozvíjať. Otázka je kde, koľko a za akých podmienok.“

Potrebuje vytvárať nové obytné zóny s komplexnou vybavenosťou a dostupnosťou MHD. Tie staršie dotvárať, aby naplnili potreby ľudí. Ľudia nepotrebujú len nové byty, tých je v platnom územnom pláne navrhnutých dostatok. Potrebujeme budovať cestnú sieť, chodníky, školy, škôlky, zeleň a kvalitný verejný priestor,“ dodáva **Kasová**.

Poslanci preto žiadajú návrh prepracovať, doplniť dopravné a technické posúdenia, chrániť zelené územia, rešpektovať limity historického centra a pri najspornejších lokalitách zmeny vypustiť.

Územný plán má slúžiť mestu a jeho obyvateľom, skvalitňovať ich životné podmienky. Nemá byť nástrojom, ako prispôbiť pravidlá súkromným zámerom.

ČO JE ÚZEMNÝ PLÁN?

Územný plán je „návod“, podľa ktorého sa mesto stavia. Hovorí, čo kde smie vyrásť (byty, obchody, služby, cesty či zeleň), za akých podmienok a aké vysoké môžu byť stavby.

Nemení sa naraz, ale po kúskoch. Teraz je na stole už deviata takáto zmena.

Ako sa robia zmeny v územnom pláne? **Mesto návrh zverejní** → ľudia, mestské časti aj odborníci

môžu poslať pripomienky → mesto ich vyhodnotí a neakceptované prerokuje → o konečnej podobe hlasujú mestskí poslanci → prijaté uznesenie podpisuje primátor.

Prečo by to malo obyvateľov zaujímať? Lebo **územný plán** rozhoduje o tom, či vám pod oknami vyrastie výškový dom, koľko áut pribudne na vašej ulici a či ostane lúka, kam chodíte s deťmi, naďalej lúkou. A **platí na desaťročia**.

DETSKÉ IHRISKÁ V BYSTRICI: mesto hovorí o spokojnosti, rodičia ukazujú opak

Z 83 detských ihrísk v Banskej Bystrici je podľa správy ZAaRES až 14 v nevyhovujúcom stave a potrebujú rekonštrukciu. Mesto pritom plánuje opraviť len šesť z nich. Rodičia upozorňujú, že problémom nie sú len pokazené prvky, ale aj bezpečnosť, nuda, chýbajúci tieň a priestory pre väčšie deti.

Téma detských ihrísk sa v Banskej Bystrici znovu dostala na mestské zastupiteľstvo. Na aprílovom zasadnutí upozornil na nevyhovujúci stav poslanec **David Kapusta (Banskobystrická alternatíva)**. „Mám malé dieťa, bývam v centre mesta a moja reálna skúsenosť s tým ako tu vyzerá nie je uspokojujúca,” povedal **Kapusta** a vyzval vedenie mesta na konkrétne kroky k zlepšeniu stavu.

Vedenie mesta zareagovalo, že ihriská po zákonnej stránke vyhovujú a nikdy neboli v lepšom stave ako dnes. Občianska iniciatíva Bystrica pre deti však ukázala iný pohľad: dáta zo správy ZAaRES, fotografie z terénu aj výsledky rodičovského prieskumu.

„Vrátila som sa do Banskej Bystrice vychovávať svoje deti. Úprimne, prežívam obrovské sklamanie.”

„Som rodená Bystričanka a po rokoch života v zahraničí a v Bratislave som sa vrátila vychovávať svoje deti do Banskej Bystrice. Úprimne, prežívam obrovské sklamanie,” povedala na zastupiteľstve **Andrea Martiňáková z iniciatívy Bystrica pre deti**.

Andrea Martiňáková (vľavo) a mestská poslankyňa Iva Figuli (vpravo) založili iniciatívu Bystrica pre deti.

Podľa správy od ZAaRES je z 83 detských ihrísk v meste až 14 v nevyhovujúcom stave a potrebujú rekonštrukciu. Na rekonštrukciu je však plánovaných len šesť z nich. Rodičia však posielajú fotografie vážnych nedostatkov aj z ihrísk, ktoré sú v evidencii označené ako dobré alebo len s malými nedostatkami. Týka sa to napríklad ihrísk na Poľnej, Mateja Bela či na Triede SNP.

„Kvalita ihrísk sa pritom nemá merať iba tým, či spĺňajú najnižšie zákonné normy. Dobré ihrisko má byť bezpečné, ale zároveň podnetné. Má deti motivovať k pohybu, hre, spolupráci a samostatnosti. Nemá byť len miestom, kde sa vymení piesok a opraví pokazená hojdačka,” dodáva **Martiňáková**.

Rodičia hovoria o priemere, nude a nedostatku priestoru

Iniciatíva Bystrica pre deti spustila prieskum, do ktorého sa zapojilo 232 respondentov. Výsledky ukazujú, že spokojnosť vedenia mesta sa s pohľadom rodičov výrazne rozchádza.

Iba 26 % ľudí považuje detské ihriská v Banskej Bystrici za bezpečné. Ďalších 62 % ich označilo len za priemerne bezpečné. Ešte horšie dopadla rozmanitosť herných prvkov. Rodičia opisujú ihriská ako jednotvárne, nudné a zastarané.

FAKTY O DETSKÝCH IHRISKÁCH

- 83** detských ihrísk spravuje mesto
- 14** je v nevyhovujúcom stave a potrebujú rekonštrukciu
- 6** je plánovaných na rekonštrukciu
- 26 %** respondentov považuje ihriská za bezpečné
- 53 %** hodnotí rozmanitosť ihrísk ako slabú až veľmi slabú
- 9 %** si myslí, že ihriská sú prispôbosené rôznym vekovým skupinám
- 68 %** nemá bezpečný priestor pre hru detí v tesnej blízkosti domu

Zdroj: ZAaRES, Komisia MsZ pre mestské časti,

prieskum Je Bystrica mestom pre deti 2025 – 2026

Len 9 % respondentov si myslí, že bystrické ihriská sú dobre prispôsobené rôznym vekovým skupinám. To je zásadný problém. Malé deti potrebujú iné prvky ako školáci a deti okolo piatich či šiestich rokov už často klasické hojdačky alebo pieskovisko prestávajú baviť. Potrebujú viac pohybu, lezenia, tvorivých prvkov, športovísk a bezpečných priestorov blízko domu, kde sa môžu mať priestor na samostatnú hru.

„Čo je bezpečné pre deti, je bezpečné pre všetkých.“

Až 68 % respondentov uviedlo, že nemá bezpečný priestor pre hru detí v tesnej blízkosti domu. To nie je iba problém rodín, ale má to celospoločenský presah na mesto. Ak deti nemajú kde tráviť čas vonku, zostávajú doma, alebo ich rodičia musia vozit' autom na vzdialenejšie ihriská, krúžky a športoviská.

Nie sú to len ihriská

Iniciatíva upozorňuje, že verejný priestor pre deti nie sú len opložené ihriská. Sú to aj športoviská pre staršie deti, ulice, chodníky, prechody, cyklocesty, priestory pred školami a verejná doprava. Teda všetko, čo rozhoduje o tom, či sa deti môžu po meste pohybovať bezpečne aj bez neustáleho sprevádzania rodičmi.

V prieskume zaznelo aj to, že chýbajú možnosti na hru na Námestí SNP a pri Tržnici. Park pod Pamätníkom označila iniciatíva za „ihrisko nehodné krajského mesta“. Niektoré mestské časti, ako Šalková, Kostiviarska, Uľanka, Jakub, Senica a Iliaš, nemajú podľa iniciatívy ani ihrisko alebo komunitný priestor pre deti.

„Preto sme pozvali mesto k otvoreniu diskusie na túto tému, aby sme sa dostali k ucelenej vízií a navrhli akčné kroky, ako by sme vedeli ihriská a postupne aj celkovo verejné priestory pre deti skvalitňovať“, hovorí mestská poslankyňa **Ivana Figuli**, ktorá je súčasťou iniciatívy Bystrica pre deti.

Podľa nej netreba vymýšľať všetko od nuly. Príklady dobrej praxe existujú aj v slovenských samosprávach. Základom je však počúvať rodičov, deti a ľudí, ktorí verejné priestory denne používajú.

Mesto potrebuje premyslený plán, nie náhodné opravy

Bystrica pre deti predložila mestu štyri konkrétne požiadavky. Chce jasnú koncepciu verejných priestorov pre deti a mládež, ktorá pomôže mestu plánovať obnovu a čerpať aj mimorozpočtové zdroje. Navrhuje zaviesť „test bezpečnosti deťmi“, teda overovať nové riešenia očami dieťaťa, nie iba úradným pohľadom dospelého.

Krajský predseda Progresívneho Slovenska **Peter Brozman** vidí, že v možnostiach využitia pre deti nás predbiehajú ostatné okresné mestá v kraji. Na snímke odfotený v Brezne, v oddychovej zóne pri Hrone, ktorá zahŕňa inkluzívne ihrisko, pumtrackovú dráhu, dopravné ihrisko a preliezky Žihadielko.

Iniciatíva tiež žiada plán obnovy ihrísk s vyšším rozpočtom na rekonštrukcie. Doterajšie financie podľa nej nestačia na systematickú obnovu a často pokrývajú len urgentnú údržbu. Štvrtou požiadavkou je zverejnenie detailného harmonogramu údržby detských ihrísk a športovísk.

„Naše mesto môže byť mestom pre ľudí a pre deti, nielen pre autá. Mestom, kde nás baví tráviť čas spoločne na verejných priestranstvách, ktoré sú bezpečné a pre deti podnetné. Lebo čo je bezpečné pre deti, je bezpečné pre všetkých. Aj pre seniorov,“ uzatvára iniciatíva svoju výzvu.

Inkluzívne ihrisko nie je luxus. V Bystrici chýba

Podľa mestského poslanca **Matúša Molitorisa** chýba plnohodnotné inkluzívne ihrisko pre deti so špeciálnymi potrebami. Nejde pritom o špeciálny priestor bokom od ostatných. Dobré inkluzívne ihrisko má byť miestom, kde sa môžu hrať deti s pohybovým znevýhodnením, autizmom, senzorickými problémami aj deti bez znevýhodnenia spoločne.

„Neexistuje miesto, kde by sa mohli bezpečne hrať deti s autizmom, pohybovým znevýhodnením alebo senzorickými problémami spolu s ostatnými deťmi. To by

prítom v modernom meste mala byť samozrejmosť,“ hovorí **Molitoris**.

Podľa neho rodiny so špeciálnymi deťmi neriešia len školy alebo zdravotnú starostlivosť. Riešia aj úplne základnú otázku: kam môžu ísť so svojimi deťmi bezpečne tráviť voľný čas.

Inkluzívne ihrisko pritom neznamená len jednu bezbariérovú hojdačku. Potrebuje bezpečný povrch, tienisté miesta, pokojové zóny, prvky pre deti s rôznymi schopnosťami, dobrý prístup pre kočky

a vozíky, jasnú orientáciu a priestor, kde sa deti nemusia cítiť vylúčené.

„Mesto sa nemeria podľa billboardov ani tlačových konferencií. Mesto sa meria podľa toho, ako sa v ňom cítia rodiny, deti a ľudia, ktorí potrebujú najväčšiu podporu,“ dodáva **Molitoris**.

PLÁŽOVÉ KÚPALISKO s celoročným potenciálom čaká na konceptu. Vráti sa do rúk mesta?

Petičiu za záchranu plážového kúpaliska podpísalo viac ako 6000 ľudí. Na snímke členka petičného výboru Magdaléna Kováč Mergová.

Namiesto vízie zostáva v lete 2026 všetko po starom: mesto opäť zlyhalo v komunikácii, na novembrové mailly občanov odpovedalo až v máji a priznalo, že o návštevnosti či spokojnosti ľudí nemá žiadne dáta. Petičný výbor aj opozícia sa pýtajú, dokedy sa budú len látať nedostatky namiesto toho, aby Pláž dostala reálny plán rozvoja.

„Najviac ma šokovalo, že podľa odpovedí mesto nemá k dispozícii žiadne dáta o návštevnosti či spokojnosti ľudí. Je teda úplne slepé. Hovoriť v takejto situácii o „systematickej kontrole nájomcu“ je absurdné. V zime si tu pán primátor točí promo videá a na bežkotrase meria hĺbku snehu, ale zvyšok roka ignoruje skutočnú hĺbku problému,” vyjadrila sa predsedníčka petičného výboru **Magdaléna Kováč Mergová**.

Kontrolné dni navyše ukázali, že žiadny ďalší pokrok sa nekoná a nedostatky z minulých sezón neboli odstránené. „Žijeme v dvoch neprelínajúcich sa svetoch. Tento areál má obrovský celoročný potenciál, no nejaká vízia či rozvoj s podporou eurofondov aktuálne existujú len v ríši snov. Orientujeme sa len na to, aký detail opraviť, aby petičný výbor, ktorý stále ‘rýpe’, na chvíľu stíchol,” rozčarovane konštatuje **Kováč Mergová**.

„Príklady z iných miest ukazujú, že ak takýto areál riadi mesto so správnym manažmentom a kreativitou, dokáže fungovať celoročne a sám si na seba zarobiť,” dodáva poslankyňa **Diana Javorčíková**. „Ide tu o fatálne zlyhanie manažmentu a o to, ako je tento priestor systematicky zanedbávaný posledných 19 rokov. Totálny komunikačný chaos, ktorý vládne v kancelárii primátora – či už zámerne alebo nezámerne (nevedno, ktorá možnosť je horšia) – len dokazuje, že mesto situáciu nezvláda,” myslí si predsedníčka poslaneckého klubu Bystrica má na viac.

Zmluva mesta so súčasným nájomcom končí v roku 2037. „Chceme sa dovtedy nečinne prizerať na toto látanie nedostatkov? Alebo je najvyšší čas s touto potemkínádou definitívne skončiť a vrátiť Plážové kúpalisko do rúk Bystričanov?” pokladá rečnícku otázku na záver **Javorčíková**.

MENEJ CHAOSU V ULICIACH. Bystrica schválila manuál verejných priestorov

Ing. arch. Tomáš Tornýos a Matúš Molitoris dlhodobo volali po takomto systémovom dokumente.

Banská Bystrica má po takmer desiatich rokoch konečne schválený Manuál verejných priestorov. Dokument má určiť základné pravidlá pre to, ako majú vyzeráť chodníky, lavičky, koše, povrchy, zeleň či ďalšie prvky v uliciach, parkoch a na námestiach.

Jeho vznik ešte v roku 2016 inicioval mestský poslanec Matúš Molitoris. Mestu však trvalo až 3508 dní, kým sa podarilo dokument dotiahnuť do schválenia.

„Nie je normálne, že mestu trvá 3508 dní určiť, ako má vyzeráť jeho verejný priestor, chodníky či lavičky. Výsledok tejto neschopnosti vidíme každý deň okolo seba. S nadsážkou povedané, v súčasno-

sti bola každá rekonštrukcia realizovaná inak, každá lavička ako z iného katalógu, každý chodník z iného materiálu. Takto nevyzerá moderne riadené mesto. Takto vyzerá chaos bez vízie a koncepcie,” hovorí **Molitoris**.

Schválenie manuálu je podľa neho dôležitý krok, no rozhodujúce bude, či sa dokument začne reálne uplatňovať. „Manuál nemá byť peknou brožúrou v zásuvke, ale praktickým nástrojom, ktorý zjednotí vzhľad mesta, zlepší údržbu a pomôže predchádzať drahým improvizáciám,” vysvetľuje poslanec.

NEMÁTE DROBNÉ? V MHD môžete zaplatiť aj bankovkou

Z autobusov bystrickej MHD zmizli mäťúce oznamy o platení v hotovosti. Cestujúci pri kúpe lístka tak už nebudú zavádzaní, že bez mincí alebo drobných bankoviek si lístok nekúpia.

Vo vozidlách MHD sa dlhší čas nachádzali oznamy, podľa ktorých mali cestujúci pri kúpe lístka používať hotovosť najviac do päťnásobku hodnoty cestovného. Pri bežnom lístku za 1 euro cestujúci mohli nadobudnúť dojem, že nemôžu zaplatiť napríklad 10-eurovou alebo 20-eurovou bankovkou. Bankomaty 5-eurovú hotovosť ale nevydávajú.

Zmluva s dopravcom pritom hovorí o možnosti platby do výšky 20 eur. Samotné eurobankovky sú zároveň zákonným platidlom. Na mäťúce oznamy upozornil aktivista **Matej Bučko** na dopravnej komi-

sii mestského zastupiteľstva. Následne nálepky z autobusov zmizli.

„Ak majú cestujúci možnosť kupovať si lístok priamo vo vozidle, musia dostať jasné informácie a dopravca musí zabezpečiť, aby predaj fungoval bez zbytočných problémov. Nie je v poriadku, ak systém prenáša zodpovednosť na cestujúceho len preto, že nemá presne pripravené drobné,“ dopĺňa **Bučko**.

Podľa neho by ideálnym stavom bolo, keby šoféri vôbec nemuseli manipulovať s hotovosťou. V modernej MHD má byť nákup lístka čo najjednoduchší, ideálne cez dopravnú kartu, mobilnú aplikáciu alebo platobnú kartu. Pokiaľ je však systém nastavený tak, že lístky sa predávajú aj priamo vo vozidle, musí byť táto služba nastavená férovou voči cestujúcim.

„Ak má človek pri sebe iba 20-eurovú bankovku, nemá sa báť, že si v autobuse nekúpi lístok len preto, že nemá drobné,“ hovorí Bučko.

V Banskej Bystrici si dnes cestujúci môžu zriadiť aj elektronickú dopravnú kartu. Jej webové rozhranie prešlo používateľsky príjemnou zmenou, čo je pozitívny posun. Stále však chýba samostatná mobilná aplikácia, ktorá je v mnohých iných mestách už bežným štandardom. Predaj lístkov vo vozidle zostáva dôležitou možnosťou zvlášť pre ľudí, ktorí necestujú MHD každý deň, nemajú dopravnú kartu alebo sa im vybijie mobil.

Fuzáč alpský a 22 stupňov v tieni

Mestský park ukázal, prečo malo myseľ zaň bojovať. Návštevníci obdivujú vzácne živočíchy a merania počas horúčav ukázali obrovský rozdiel medzi rozpáleným mestom a tieňom starých stromov.

Keď sa na kmeňoch v Mestskom parku objavil fuzáč alpský, nebola to len pekná prírodná zaujímavosť. Bol to živý dôkaz, že staré stromy nie sú prekážkou obnovy, ale nenahraditeľnou súčasťou parku. Práve na takéto druhy celé mesiace upozorňovali prírodovedci, ktorí žiadali citlivejší prístup k revitalizácii.

Po verejnom a odbornom tlaku sa podarilo dosiahnuť konkrétny výsledok. Pôvodne hrozil výrub 428 stromov. Po prvej etape, v ktorej padlo 149 drevín, sa mal projekt dotknúť ďalších približne 230 stromov. Dnes je na stole návrh, ktorý

počíta s výrubom 45 stromov. Znamená to, že stovky stromov v parku zostali stát.

„To, že vzrastlé stromy v parku stále žijú, je výsledok práce odbornej verejnosti, aktivistov, zanietých poslankyň, poslancov a tisícov ľudí, ktorí dali jasne najavo, že park nemôže byť obnovený tak, že stratí svoju najväčšiu hodnotu,“ hovorí aktivistka **Silvia Cochová (Bystrica má na viac)**.

„Zachránené stromy v parku sú víťazstvom verejnosti. Zároveň sú pripomienkou, že ďalšie rozhodnutia o parku musia vychádzať z rešpektu k životu, ktorý v ňom už existuje. Nie stavba má určovať, ktoré stromy prežijú. V súčasnej dobe by sa obnova parku mala prispôbiť stromom, ktoré Banskú Bystricu ochladzujú a držia pri živote. Nie naopak,“ dodáva **Cochová**.

Merania teplôt, ktoré urobila poslankyňa Diana Javorčíková, ukázali, že kým na otvorených priestranstvách dosahovali povrchové teploty 60 až 70 stupňov, v tieni vzrastlých stromov bolo iba 22 stupňov.

Banská Bystrica v 140 jedinečných záberoch

Nová fotografická kniha **Tváre mesta** predstavuje Banskú Bystricu ako mnoho-
vrstevné mesto plné histórie, modernej
architektúry, veľkých udalostí aj každo-
denných ľudských príbehov.

Prostredníctvom objektívov ôsmich výz-
namných banskobystrických fotografií
a fotografov môžu čitatelia objaviť známe
miesta z netradičných uhlov. Publikácia
zachytáva veľkolepé oslavy, spontánne
prejavy radosti i obyčajný život v uliciach.

Nevyhýba sa však ani kontrastom mesta,
chátrajúcim budovám a miestam, ktoré
často zostávajú mimo našej pozornosti.

Kniha obsahuje 140 farebných a čiernobie-
lych fotografií. Vznikli nielen pomocou pro-
fesionálnych fotoaparátov, ale aj dronov
a smartfónov, ktoré ponúkajú nový pohľad
na mesto pod Urpínom.

Publikáciu si môžete kúpiť vo všetkých
kníhkupectvách, v Informačnom centre
Banská Bystrica a v Stredoslovenskej galé-
rii.

Vyhrajte fotoknihu Tváre mesta

**Stačí vylúštiť krížovku a jej znenie nám
do konca augusta poslať na mail:**

tajnica@matejbucko.sk alebo poštou na

Bystrické novinky, Janka Kráľa 2,

97401 Banská Bystrica

**Spomedzi zapojených vyžrebujeme
troch výhercov/výherkyň.**

